

COMUNICAT

Având în vedere comunicatul Inspecției Judiciare referitor la rezultatele activității inspectorilor în ultimii 3 ani, din care rezultă ca mai mult de 70% dintre acțiunile disciplinare exercitate față de procurori au fost respinse de secția pentru procurori în materie disciplinară, AMASP, asociație profesională a procurorilor atrage atenția asupra faptului că, în ultimii ani, după modificări legislative succesive și după selecția de noi membri în corpul procurorilor-inspectorii, rezultatele IJ au regresat de la slabe la dezastruoase.

Despre aceste neajunsuri s-a scris de mai multe ori în rapoartele Comisiei Europene în cadrul Mecanismului de Cooperare și Verificare. Astfel, în raportul din noiembrie 2018 și în cel din octombrie 2019, Comisia Europeană evidențiază ca aspecte negative raportat la Inspecția Judiciară - ”recurența cu care au fost inițiate proceduri disciplinare împotriva magistraților care se opuneau în mod public direcției urmate de reforma sistemului judiciar, divulgările de documente în presă (utilizate apoi de politicieni pentru a ataca instituțiile judiciare) și prelungirea mandatului conducerii de către guvern”.

Constatările din aceste rapoarte nu pot fi analizate fără a ține cont că Inspecția Judiciară s-a grăbit să aprecieze ca benefice modificările preconizate în ceea ce privește pachetul de legi de organizare a sistemului judiciar, una dintre aceste modificări vizând trecerea Inspecției Judiciare sub autoritatea Ministerului Justiției, măsura abandonată ca urmare a protestelor magistraților, opiniei publice, organismelor internaționale și a unei părți dintre membrii CSM.

La 23.08.2017, conducerea instituției, prin purtătorul de cuvânt, arăta că: ”Apreciem intenția ministrului justiției de a consolida independența Inspecției Judiciare față de Consiliul Superior al Magistraturii. Aceste modificări sunt în acord cu pozițiile pe care Inspecția le-a avut în decursul timpului legat de necesitatea unei autonomii reale a Inspecției Judiciare”. În cvasiunanimitate, adunările generale ale magistraților, judecători și procurori, s-au opus acestei subordonări politice a Inspecției Judiciare, considerând că ar putea fi transformată într-un instrument de presiune politică față de magistrați.

Întâmplător sau nu, în perioada următoare, cele mai multe dintre cercetările și acțiunile disciplinare au fost îndreptate împotriva procurorilor și judecătorilor care nu au fost de acord cu modificările legislative din anii 2017 și 2018, atât ale legilor justiției, cât și a celor două coduri: penal și de procedură penală. Pentru acuratețe, trebuie menționat că numărul cercetărilor disciplinare neurmte de exercitarea acțiunii disciplinare este mult mai mare și nu face obiectul raportului Inspecției Judiciare către CSM. Cea mai mare parte a acestor acțiuni (toate în anul 2018!) au fost respinse de secția de procurori în materie disciplinară și apoi de Înalta Curte de Casație și Justiție, fapt fără precedent în anii anteriori ”reformării” instituției.

O consecință a acestei situații este, în mod evident, neîncrederea cvasiunanimă în obiectivitatea inspecției judiciare, a modului lipsit de imparțialitate în care își desfășoară activitatea, a aparenței de agendă dublă și a dublei măsurii în ceea ce privește aprecierile asupra comportamentului unora dintre magistrați, a reinventării conceptului de ”delict de opinie”, raportat excesiv la sintagma ”obligția de rezervă a magistratului”.

O analiză scurtă și pertinentă a actualei situații de la Inspecția Judiciară, în afara auditului extern independent prevăzut de lege și care nu a descoperit nici o problemă de management, ne conduce la concluzia certă că rezultatele impun demiterea urgentă a persoanelor aflate la conducerea inspecției judiciare și modificarea de urgență a legii 317/2004 actualizată, astfel încât nici un procuror sau judecător să nu mai poată face obiectul unor anchete disciplinare care ridică cel puțin semne de întrebare cu privire la legalitatea și temeinicia lor.

Considerăm că este necesară o modificare a criteriilor de accedere în funcția de inspector judiciar, o limitare a mandatului acestora astfel încât să nu intervină o deprofesionalizare, instituirea, prin lege, a unor reguli clare privind demararea cercetărilor disciplinare și a unor garanții care să mențină obiectivitatea acțiunilor Inspecției Judiciare precum și a modalității prin care se atrage răspundere unei instituții cu rezultate de 0% admisibilitate a acțiunilor proprii. Având în vedere dispozițiile legale subliniem că un unic mandat pentru inspectorii detașați la Inspecția Judiciară este un argument împotriva potențialei submisivități a acestora față de conducerea instituției, singura cu potențial de a conferi un nou mandat. De asemenea, prezentarea dezastruoasă a instituției IJ în rapoartele Comisiei trebuie decontată de persoanele care se vor dovedi responsabile, raportul menținând România ca unic stat sub lupa MCV.